

SANTINI 2023

program konference

7. 12. 2023 | Pražská křižovatka (kostel sv. Anny), Praha 1

9.00–10.00 Registrace účastníků

10.00–10.20 **Zahájení konference a úvodní slovo**
Libor Honzárek, předseda SHSČMS
Naděžda Goryczková, generální ředitelka NPÚ

10.20–12.50 | 1. přednáškový blok

1. 10.20–10.50 **Santini a evropská architektura 17. století**
Richard Biegel

Dílo Jana Blažeje Santiniho-Aichla se vyznačuje mimořádnou kreativitou a tvůrčí zralostí, která je překvapivě typická už pro jeho rané stavby, navržené ve věku 23–27 let. Ze staveb, jako je cisterciácký klášter na Zbraslavi (od 1700) nebo kaple sv. Anny v Panenských Břežanech (1705–08) vyplývá nejen jeho suverénní znalost architektonické tvorby, ale také obeznamenost s klíčovými polohami evropské architektury 17. století. Příspěvek se bude zabývat otázkou, jak mohl Santini tyto znalosti získat a jakou stopu v jeho díle zanechal.

2. 10.50–11.20 **Kaple Jména Panny Marie v Mladoticích jako příklad symbolických půdorysů v díle Jana Blažeje Santiniho-Aichela**
Jan Royt

Příspěvek bude věnován symbolickým půdorysům v díle Jana Blažeje Santiniho-Aichela se zvláštním zaměřením na půdorysní dispozici kaple Jména Panny Marie v Mladoticích, kterou Santini realizoval pro cisterciácký klášter v Plasích.

Přestávka 30 min

3. 11.50–12.20 **Tři Santiniho zastavení na Moravě**
Jiří Kroupa

4. 12.20–12.50 **Santini známý a neznámý**
Petr Macek

Tvorba Jana Blažeje Santiniho-Aichela se již nesmazatelně vepsala do dějin evropské kultury. Právě její výlučnost a působivost nás motivuje k dalším a dalším úvahám. Dosavadní bádání započalo zhruba před 100 lety iniciačním dílem Zdeňka Wirtha a vyvrcholilo monumentální prací Mojžíra Horyny. Výzkum však v posledních letech pokročil a řadu názorů i hypotéz je vhodné podrobit revizi. Příspěvek se pokusí naznačit některé nové poznatky a jejich odraz ve stávajících představách o tomto tvůrci. V závěru budou naznačeny širší vztahy propojující intenzivně vzdálená staletí. Jedná se o paralely v unikátní tvorbě dvojice architektů světového jména – Jana Blažeje Santiniho a Petra Parléře.

12.50–14.40 Přestávka na oběd

14.40–17.10 | 2. přednáškový blok

- 5. 14.40–15.10**   **Nejmladší Santiniho realizace. Mariánská Týnice a její východní ambit**
Irena Bukačová, Pavel Kodera
Základní kámen nového poutního chrámu a proboštství v Mariánské Týnici u Kralovic (okr. Plzeň-sever) byl položen v roce 1711. Stavebník, plaský opat Eugen Tyttl, a architekt J. B. Santini-Aichel vytvořili koncept proporčně dokonalé stavby, jejíž součástí byla i unikátní kompozice dvou zcela symetrických ambitových nádvoří. V úplnosti se tuto architektonickou myšlenku podařilo uskutečnit až v roce 2021.
- 6. 15.10–15.40**   **Péče o zelenohorský areál**
Zdeněk Chudárek
Poutní kostel na Zelené hoře u Žďárského cisterciáckého kláštera měl být po požáru v roce 1784 zbořen. Našla se však skupina lidí, kterým se podařilo kostel zachránit a obnovit ke slávě sv. Jana Nepomuckého. Teprve asi o 100 let později si začala tehdejší odborná veřejnost uvědomovat uměleckou a památkovou hodnotu této nevšední stavby. V 60. letech 20. století zesílil zájem o dílo Jana Santiniho. V této souvislosti byla zahájena postupná obnova zelenohorského areálu, která s přestávkami trvá do současnosti.
- Přestávka 30 min
- 7. 16.10–16.40**   **Zámek Bělohrad a proboštství v Pohledu:
dvě méně známé Santiniho realizace**
Jan Pešta
K méně známým Santiniho realizacím náleží i dva objekty ve východních Čechách: zámek v Lázních Bělohradu (okres Jičín) a proboštství u kláštera Pohled (okres Havlíčkův Brod). Santiniho autorství barokní přestavby bělohradského zámku (dynamicky komponované vstupní křídlo s kaplí a věží a čestný dvůr) sice není prokázáno, je však vysoce pravděpodobné na základě slohového rozboru i historických souvislostí. V případě pohledského proboštství, vcelku prosté barokní novostavby, je naopak Santini doložen písemnými prameny.
- 8. 16.40–17.10**   **Zaniklý kostel sv. Jana Křtitele v Dohaličkách, panství Sadová –
gotizující barok, nově nalezená vyobrazení, aktuální poznání**
Jiří Slavík
- 17.10–17.20**   **Závěr konference**

20.00–21.30 | Večerní program

Osm pracovních a životních etap architekta Jana Blažeje Santini-Aichela, v podání Maria Kubaše, bude doplněno barokními skladbami houslisty Jaroslava Svěceného a cembalistky Jitky Navrátilové.